

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

učitel chemie
CZ.1.07/2.2.00/15.0324

Investice do rozvoje vzdělávání

Inovace profesní přípravy budoucích učitelů chemie

CZ.1.07/2.2.00/15.0324

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

učitel chemie
CZ.1.07/2.2.00/15.0324

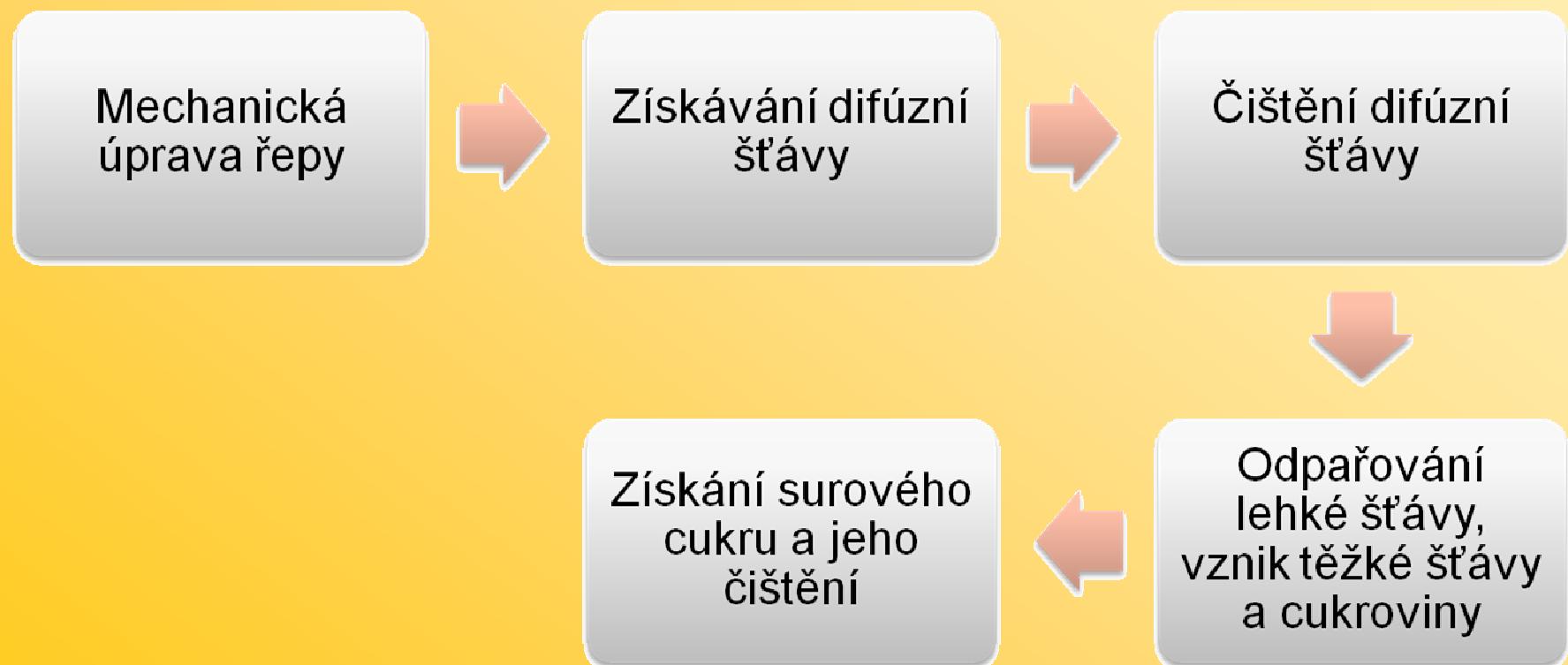
Investice do rozvoje vzdělávání

Výroba cukru

Mgr. Jana Prášilová, Prof. RNDr. Jiří Kameníček, CSc.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Etapy výroby

Mechanická úprava řepy

Cíl:

- očištění řepy
- rozřezání řepy na řízky

Fyzikálně-chemické pochody:

- rozpustnost

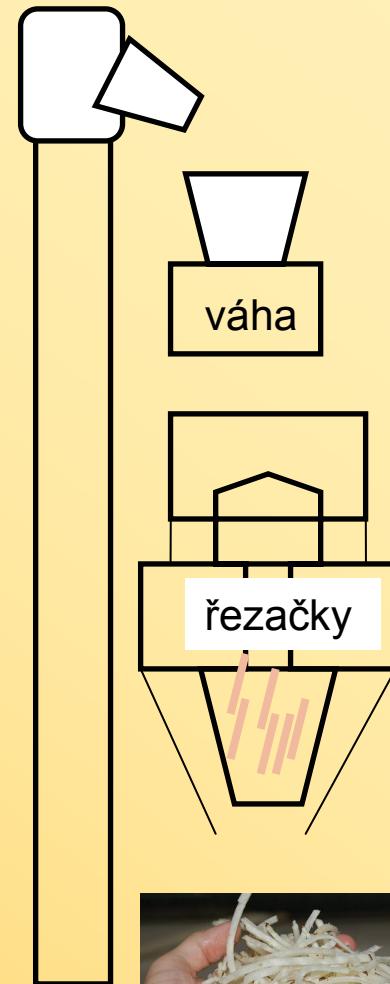
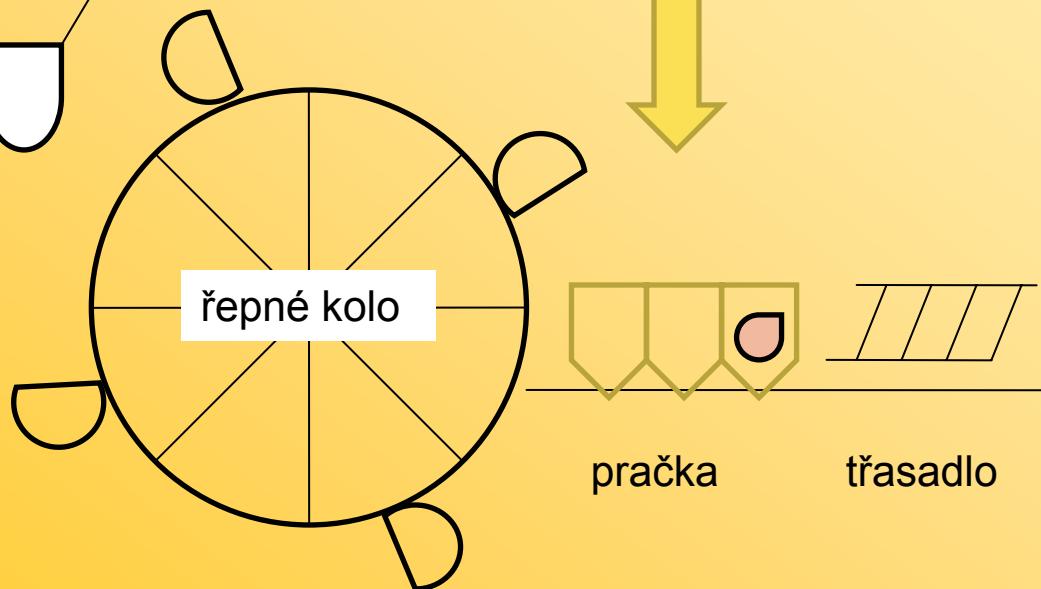
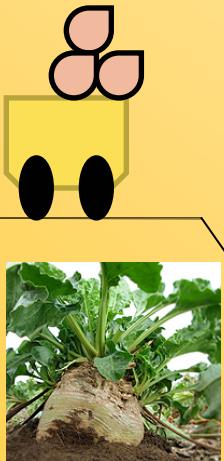
Vstup látek

- bulvy cukrové řepy

Výstup látek

- řepné řízky

jáma s řepným splavem

Získávání difúzní šťávy

Cíl:

- vyluhování sacharosy z buněk pletiva řepných řízků
- získání difúzní šťávy

Fyzikálně-chemické pochody:

- koagulace bílkovin
- difúze

Vstup látek

- řepné řízky
- horká voda

Výstup látek

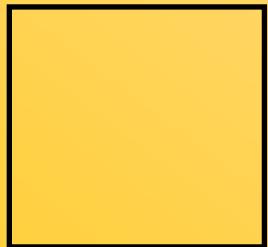
- difúzní šťáva
- vyslazené řepné řízky

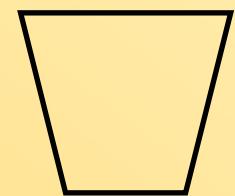
dopravník

difuzér

zásobník difúzní šťávy

řízkolis

horká H₂O

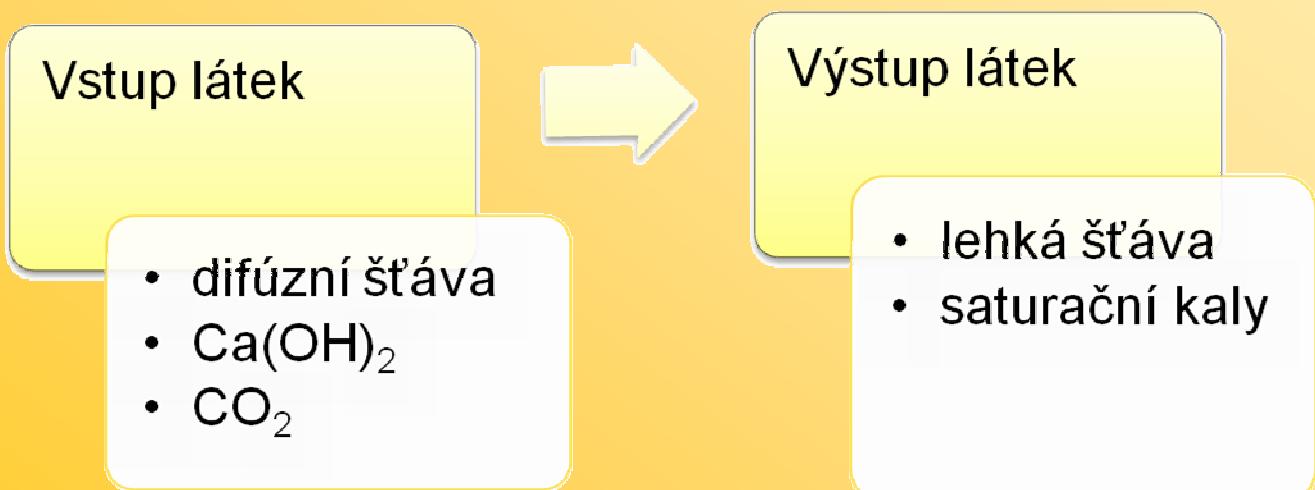
Čištění difúzní šťávy

Cíl:

- odstranění necukerných látek z difúzní šťávy
- neutralizace difúzní šťávy
- zisk lehké šťávy

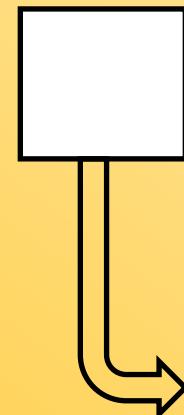
Fyzikálně-chemické pochody:

- neutralizace
- srážení
- saturace
- filtrace

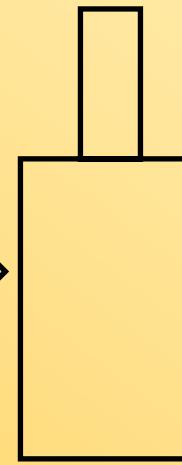
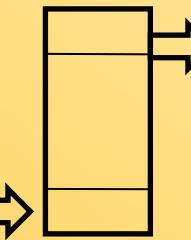
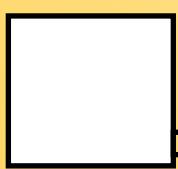
zásobník difúzní
šťávy

saturák

čeřicí
nádoba

vyhřívač

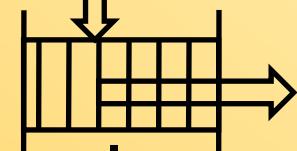
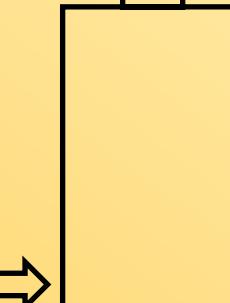
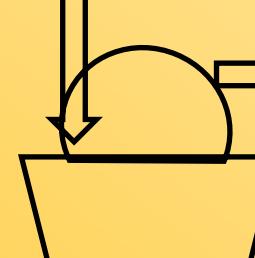
saturační kaly

dekantér

saturák

vyhřívač

kalolis

$\text{Ca}(\text{OH})_2$

CO_2

Odpařování lehké šťávy, vznik těžké šťávy a cukroviny

Cíl:

- zahuštění lehké šťávy ke krystalizaci – zisk těžké šťávy
- zisk cukroviny

Fyzikálně-chemické pochody:

- odpařování
- krystalizace

Vstup látek

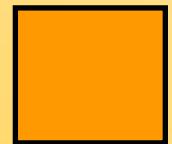
- lehká šťáva

Výstup látek

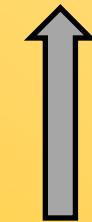
- těžká šťáva
- I. cukrovina

zásobník

lehké štávy

filtr

SO_2

výměník tepla

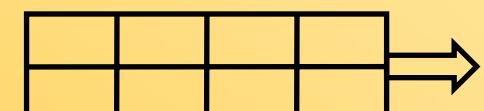
vícečlenná vakuová odparka

brýdová pára

zrnič

zásobník
těžké štávy

I. cukrovina

krystalizátor

Získání surového cukru a jeho čištění

Cíl:

- oddělení krystalů cukru od matečného sirobu
- zpracování matečného sirobu na další podíl cukru
- očištění surového cukru

Fyzikálně-chemické pochody:

- odstřeďování
- odpařování
- krystalizace
- vykrývání
- filtrace
- adsorpce

Vstup látek

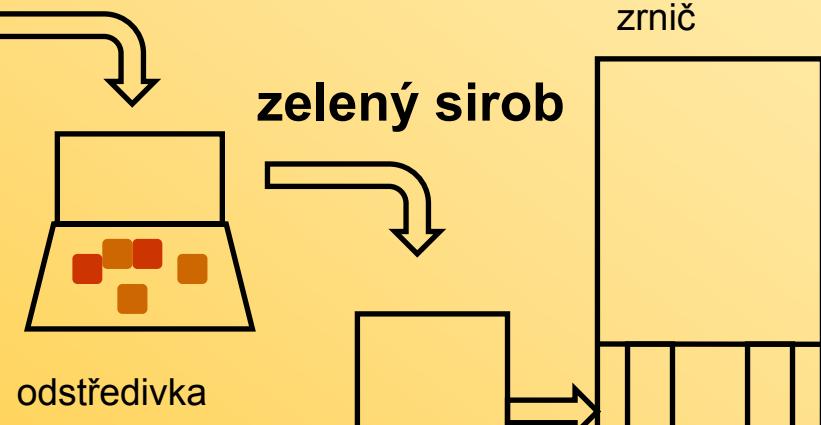

Výstup látek

- I. cukrovina
- surový cukr
- voda
- $\text{Ca}(\text{OH})_2$
- adsorbent

- surový cukr
- zelený sirob
- II. cukrovina
- zadinový cukr
- Melasa
- bílá cukrovina

I. cukrovina

odstředivka

zelený sirob

zrnič

II. cukrovina

surový cukr

krystalizátor

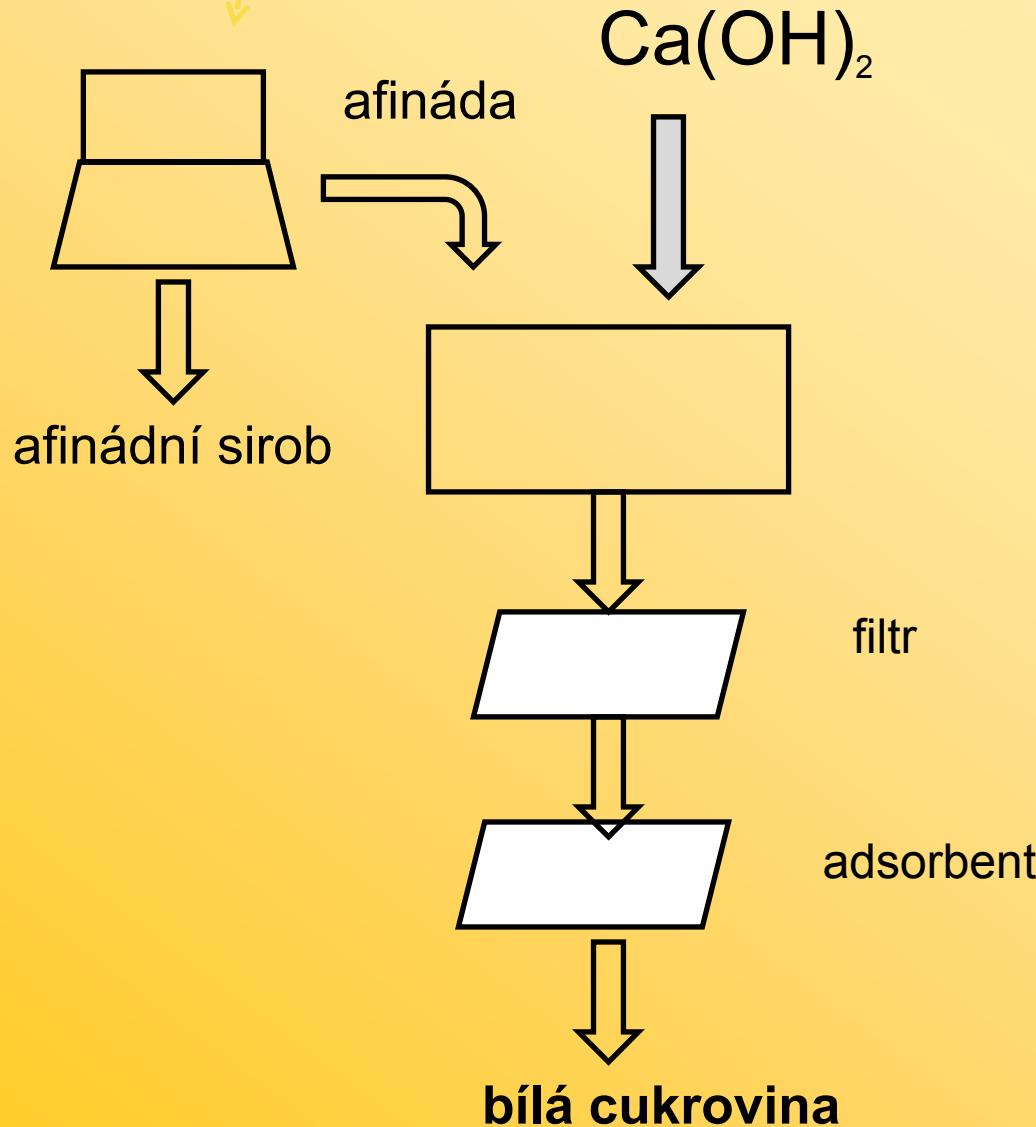
zadinový cukr

melasa

H_2O

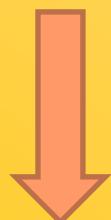
Shrnutí

Etapa	Fyzikálně-chemické pochody	Vstup látek (suroviny)	Výstup látek (produkty)
Mechanická úprava řepy	<ul style="list-style-type: none"> • rozpustnost 	<ul style="list-style-type: none"> • bulvy cukrové řepy 	<ul style="list-style-type: none"> • řepné řízky
Získávání difúzní šťávy	<ul style="list-style-type: none"> • koagulace bílkovin • difúze 	<ul style="list-style-type: none"> • řepné řízky • horká voda 	<ul style="list-style-type: none"> • difúzní šťáva • vyslazené řepné řízky
Čištění difúzní šťávy	<ul style="list-style-type: none"> • neutralizace difúzní šťávy • srážení necukerných láttek • saturace • filtrace sraženin 	<ul style="list-style-type: none"> • difúzní šťáva • $\text{Ca}(\text{OH})_2$ • CO_2 	<ul style="list-style-type: none"> • lehká šťáva •aturační kaly
Odpařování lehké šťávy, vznik těžké šťávy a cukroviny	<ul style="list-style-type: none"> • odpařování • krystalizace 	<ul style="list-style-type: none"> • lehká šťáva 	<ul style="list-style-type: none"> • těžká šťáva • I. cukrovina
Získání surového cukru a jeho čištění	<ul style="list-style-type: none"> • odstředování • odpařování • krystalizace • vykrývání • filtrace • adsorpce 	<ul style="list-style-type: none"> • I. cukrovina • surový cukr • voda • $\text{Ca}(\text{OH})_2$ • adsorbent 	<ul style="list-style-type: none"> • surový cukr • zelený sirob • II. cukrovina • zadinový cukr • melasa • bílá cukrovina

Produkty výroby

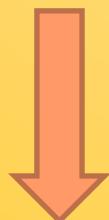

Vyslazené
řepné řízky

Krmivo
Kvasný průmysl

Surový cukr

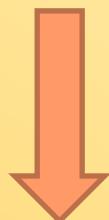
Potravinářský
průmysl

Melasa

Krmivo
Kvasný průmysl

Bílý cukr

Potravinářský
průmysl

Produkty výroby

Cukr krystal

Krystaly o velikosti
0,2 – 0,4 mm

Cukr krupice

Krystaly o velikosti
0,16 – 0,8 mm

Kostkový cukr

Cukr bridž

Cukr moučka

Cukrové homole

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

učitel chemie
CZ.1.07/2.2.00/15.0324

Investice do rozvoje vzdělávání

Konec

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.